STAND DER MAAN.

5 November . . . . LAATSTE KWARTIER.
11 . . . . . . NIEUWE MAAN.
19 . . . . . . EERSTE KWARTIER.
27 . . . . . . VOLLE MAAN.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.	Laag Water.
23 ZATURDAG	's morg.	1-30	's av. 7-30
24 ZONDAG	»	2-15	» 8-15
25 MAANDAG	»	3-00	» 9-00
26 DINGSDAG	»	3-45	» 9-45

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. ZATURDAG, DEN 23sten NOVEMBER. N°. 94.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 21 November 1833.

(44089) Alzoo BENJAMIN DE LA PARRA en PHILIP EZECHIEL SIMONS, in qualiteit als Executeuren des Boedels van wijlen ISAAC DE LA PARRA JUNIOR, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slaven, met namen: *Valentijn*, *Adam* en *Gracia*, van den Houtgrond *Saraslust* af- en op den naam van den Boedel wijlen ISAAC DE LA PARRA JUNIOR voornoemd over te schrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens bierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, om zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur-Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

(44152) Den 11den November 1833. MAGDALENA HERRIETTE van BUTTENIE, aan CHARLOTTE HENRIETA GALLWY van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, Lr. D. N°. 413.

Den 19den. J. C. van BREEDENBACH, aan C. C. BREEDENBACH, van het Huis en Erf, aan de *Rust en Vredestraat*, of zoogenaamde *Kauknie*, onder Lr. D. N°. 2.

HIJPOTHEKEN.

Den 15den November. S. H. BRANDON, Eerste Hijpotheek, ten behoeven H. GOUDMAN, te vestigen op het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Knuffelsgracht*, bekend onder Lr. B. N°. 152 *a* en *b*.

Den 19den. M. N. MONSANNO, Eerste Hijpotheek, ten behoeven AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, voor diverse minderjarigen, te vestigen op het Erf en Gebouwen, gelegen aan de *Steenbakkerijstraat*, bekend onder Lr. D. N°. 324.

Paramaribo den 20 November 1833.
WENTHOLT,
Adj. Griffier.

(44148) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, dezer Kolonie, zullen op Vrijdag den 29sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ten Sterfhuize en voor rekening den Boedel ANNA ELISABETH DE GROOT, Wed. GERRIT GISIUS, door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek doen verkoopen: Wèl onderhoudene *Meubelen*, *Glaswerk*, enz. enz.

Alsmede de Slavin ANNAATJE, aankomende den Boedel ESTHER BRANDON, laatst Wed. SAMUEL NUNES.

Paramaribo den 22 November 1833.
C. A. FISCO,
2de Commies.

( ) *** Heden morgen verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, C. L. SERRES, geliefde Echtgenoote van de Kapt. bij het Bataillon Jagers N°. 27

V. W. DE VILLENEUVE.
Fort Zeelandia, 22 November 1833.

(44150) Op den 19den dezer overleed alhier tot mijne diepe droefheid, mijne zeer beminde Echtgenoote, Vrouwe CHARLOTTE CHRISTIANA ESTHER BERTHOUD, geboren WEISSENBRUCH, in den jeugdigen ouderdom van 19 jaren.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo, den 21 November 1833.
ALFRED J. H. BERTHOUD.

(44102) Allen die iets te vorderen hebben van, ofte verschuldigd zijn aan den Boedel wijlen Mejufvrouw MAGDALENA van GARDO (op den 1sten Augustus jl., alhier overleden) gelieve daarvan opgave en betaling te doen bij den ondergeteekenden.

Paramaribo den 19 November 1833.
J. F. WERGES,
Executeur Testamentair.

(44167) Op Vrijdag den 29sten dezer, zullen EXECUTEUREN van den Boedel O. EIJLERS, door en ten Huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER; publiek doen verkoopen:

De Slaven genaamd: DAMON, SUSANNA, CORNELIA, CHARLES en PAULINA; de Slaven sints eenige jaren op Plantagie gewerkt hebbende, zijn zeer geschikt voor *Plantagie-Arbeid*; zullende dezelve daags vóór en op den Verkoopdag, ten Huize van voormelde Vendumeester, voor een ieder te bezigtigen zijn.

Paramaribo den 21 November 1833.

(44116) M. A. KEIJSER, zal Maandag den 25sten dezer, des morgens ten 9 uren, op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Grof Zout enz. — Alsmede de Neger genaamd ABRAHAM; aankomende E. BEAKS.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 19den dezer, het Schip *de jonge Gerarda Cornelia*, Kapt. *Boy Jansen*, van Amsterdam; Passagiers: de Heeren: *J. B. Seiler*, *C. A. Fischler*, de jonge Jufvrouw *van Hoel*, en vier kinderen van den Heer *Datrymple*, met hunne Gouvernante.

Item, de Nd. Am. Brik *Juniper*, Kapt. *J. Crosby*, van Boston.

Uitgeklaard.

Den 20sten, het Rostocker Schip *die Sorgsamkeit*, Kapt. *C. A. T. Cordua*, naar Amsterdam; lading, 270 vaten Suiker, 60 balen heele- en 24 dito gebr. Koffij, 95 balen schoone- en 11 dito vuile Katoen, 47 balen Kakao, 2 vaten Malassie en 28 balen Rijst.

MENGELINGEN.

MEN MOET NIET ALLES OVER EENE KAM SCHEREN.

Een der voornaamste oorzaken van dwaalbegrippen, verkeerde en losse beslissingen en inconsequentien met zich zelven bestaat daarin, dat men te stukswijze in zijne beoordeelingen te werk gaat, of te veel blijft hangen aan enkele deelen en vlugtige, schoon sterk indrukmakende voorvallen van het oogenblik, zonder den zamenhang en het beloop der dingen over het geheel genoegzaam in aanmerking te nemen. En dus het geheel naar die enkele uitgekozen stukken en brokken beoordeelende, of alles over eene kam willende scheren, geraken wij spoedig met de verschillende uitkomsten verlegen, zoodat wij onmogelijk het een met het ander kunnen knoopen; genoodzaakt worden onze eerst opgevatte denkbeelden en beginselen te laten varen; in tegenstrijdigheden met ons zelven vervallen, of tegen de wezendlijke gesteldheid der dingen en de blijkbaarste ondervinding als met geweld moeten aandruischen, om het geen wij eenmaal gezegd en beleden hebben vol te houden.

Van hier is het, dat zoo vele uiteenloopende stelsels in alle vakken van wetenschap te voorschijn komen, van welke ook velen, zoo schielijk zij aangenomen waren, weder verworpen moeten worden, omdat over die kam zich alles niet scheren laat, of hetzelve over het geheel met de natuur der zaak onbestaanbaar bevonden wordt. Van hier is het, dat het beste aller boeken, de bijbel, zoo dikwijls misbruikt wordt, als aanleiding gevende tot die menigte verschillende, dikwijls geheel tegenstrijdige en ongerijmde stellingen, die er in zwang gaan of gegaan hebben. Dat is een natuurlijk gevolg van alleen op enkelde gezegden, veelal duistere spreekwijzen te drukken en daarnaar den geheelen inhoud of uitdrukking, zonder verband of eenigen regel van uitlegkunde opgevat, en tot rigtsnoer van zijn geloof nemende, zal men uit den bijbel alles kunnen bewijzen wat men wil.

Maar in de staatkunde, in de politieke wereld (die wij hier eigenlijk bedoelen) heeft hetzelfde verschijnsel plaats, indien men alles over eene kam wil scheren. Niet dezelfde regeringsvorm, hoe goed ook in het afgetrokkene beschouwd, past voor alle landen en volken. Het verschil van taal, zeden, gewoonten, verlichting en beschaafdheid, alsmede van luchtstreek, van talrijkheid en uitgestrektheid van grondgebied, maakt onderscheiden wijzigingen noodig. Allen dus een gelijkvormig bestuur van zaken te willen opdringen, zou hetzelfde zijn, als allen onderling en tegen het oppergezag verdeeld te houden. De oude Romeinen hadden uit dien hoofde de staatkunde, van de wingewesten, zoo veel mogelijk, naar derzelver eigene wetten en gewoonten laten beheerschen; dat ook zekerlijk eenigermate de overheersching draaglijker maakte, veel draaglijker althans, dan wanneer zij alles te *Rome* over eene kam hadden willen scheren en overal, bij de overwonnen volken, gelijke Romeinsche wetten en gebruiken, aldaar ongewoon, hadden willen invoeren. Zelden of nooit zal het met dat al een' veroveraar gelukken, de veroverde landen zoodanig met zijn oud grondgebied te vereenigen, dat de zucht, om zich daarvan weder los te scheuren en onafhankelijk te maken, of de geest van opstand geheel uitgedoofd worde. In onze dagen hebben wij daarvan de sprekendste voorbeelden gezien. De Grieken, schoon honderden van jaren met de Turken als ingelijfd en aan derzelver heerschappij onderworpen, bleven echter Grieken in het hart, zochten bij herhaling het vreemde, schoon verjaarde juk af te schudden, dat hun eindelijk gelukt is. Hoe moeijelijk zal het vallen de Polen in rust en onderwerping aan hunne nieuwe meesters te houden! Hoe veel stroomen bloeds heeft dit reeds en vooral den laatsten tijd gekost! en wie weet, hoeveel het nog

ston zal! Hoe schielijk sprongen de reeds aangelaschte stukken en brokken van het colossale Napoleontische keizerrijk weder uit elkander, en nam ieder zijne eigene nationale plaats en gebied in, zoodra de geweldige vuist, die hen had zamengeperst, verlamde! Geene magt, hoe groot ook, is in staat het zoogenaamde regt van verovering op den duur te handhaven, of het eigendommelijke, het nationaal gevoel van ongelijksoortige volken, onder haar gebied staande, geneegzaam te vernietigen, om voor geene opstanden te vreezen te hebben.

Te moeijelijker wordt zulks, naar mate de verlichting, die de waarde der menschelijke natuur, de oorspronkelijke regten, welke ieder mensch bezit, leert kennen, zich algemeen verspreidt. Hieruit ontstaat eene wrijving en gisting tusschen de volken en het eigendunkelijk gezag der oude regeringsstammen, die ginds en elders in herhaalde opstanden uit barsten. Hierdoor is het menschdom in eenigzins beschaafde landen tegenwoordig bijkans overal verdeeld in twee groote partijen, die tegen elkander, zoo al niet met wapenen, echter met mond en pen onophoudelijk strijd voeren; de geest der verlichting tegen den geest der duisternis; die der burgerlijke vrijheid, tegen dien van eene onbepaalde alleenheersching; van staatkundige hervormingen tegen oude instellingen en misbruiken, of (zoo als men thans gewoon is te spreken) tusschen absolutisten en liberalen. Elke dier partijen heeft zijne kampvechters en onderdeelen van meer of minder gematigden aard. Maar van weerskanten vervalt men dikwijls tot onverdedigbare uitersten, waardoor men zijne eigene partij grootelijks benadeelt en verzwakt. En dit komt vaak, omdat men alles te veel over eene kam scheert. Indien men b. v. naar eenen don MIGUEL, of eenen FERDINAND VII, (die mede zijn koninklijk woord niet alleen, maar zelfs den heiligen eed, als constitutionneel vorst, verbroken heeft) alle andere alleenheerschers wilde beoordeelen en met dezen gelijk stellen, zou men een zeer onbillijk vonnis strijken. Maar even onbillijk handelt men ook, wanneer men alle bewegingen en pogingen, die in *Duitschland*, *Spanje*, *Portugal*, *Italie* en elders ontstaan tot grondwettige hervormingen, gelijk stelde met den opstand der uitzinnige en woeste Belgen, of met het gewoel der jacobijnen in *Frankrijk*. Neen, alle oppermagtige vorsten zijn geen tirannen, immers geen even woeste en gewetenlooze tirannen, als de straks genoemden. Niet alle eenhoofdige regeringen zijn onbestaanbaar met burgerlijke vrijheid en welvaart. Maar, van den anderen kant, ook niet alle ijveraars van een constitutionneel bestuur, of tegen despotismus en fanatismus, die zoo veel jammeren over het arme menschdom ten alle tijde en nog hedendaags hebben uitgestort, zijn vijanden van goede orde, oproermakers, gelijk de Belgen, die met eene onbegrijpelijke verblindheid door de groote mogendheden in bescherming zijn genomen, dat nog wel eens op hun eigen dak kan waaijen, als hebbende zij den eerbied voor het wettig gezag weggenomen, en het brutaalste oproer voor wettig verklaard. Neen, niet alle liberalen, zelfs niet alle republikeinsch-gezinden, moeten met de ROBESPIERRE's over eene kam geschoren worden. Tot den eerstgemelden behoort meestal het verstandigste en beste gedeelte der natien, zoo als dit gebleken is en nog blijkt onder de Spanjaarden, de Portugezen en Italianen, die onder het harde juk van geestelijke en wereldlijke dwingelandij gebukt gaan. Is het te verwonderen, dat de meer verlichten in die landen, alwaar alle redelijke beginselen van menschelijke waarde met geweld gesmoord worden, naar verademing, naar eene betere orde van zaken, naar staatkundige hervormingen, en het genot van burgerlijke vrijheid eindelijk eens beginnen uit te zien en pogingen aanwenden? Dat daarmede, als het tot een uitbarsten komt, veeltijds groote wanorden en bloedige tooneelen verzeld gaan, is doorgaans meer te wijten aan hunne wreede tegenstanders, dan aan de hoofden der hervorming. Maar het is te verwonderen, dat alle pogingen van dien aard terstond voor muiterij en omkeeringen van eene wettige maatschappelijke orde worden uitgemaakt, en dat degenen, die, in slaafsche ketenen geboeid, daarvan wenschen ontslagen te worden, zonder onderscheid met de Belgen en dergelijke woelzieken over eene kam worden geschoren, zelfs door dezulken, die in hun eigen land zich onder de voorstanders van verlichting, beschaafdheid en liberale beginselen willen rangschikken. O! misgunnen wij anderen het genot eener constitutionnele onafhankelijkheid niet, dat wij zelven bezitten, en ook niet zonder de omstuimigheden van eenen opstand verkregen hebben. Of zullen wij denken, dat wij alleen, en geene andere volken, daarvoor rijp zijn? Dan zouden wij die alle te veel over eene kam scheren.

Qui bene distinguit bene docet.

DE SAMMOEN.

De woestijnen van Afrika zijn niet alleen ten uiterste gevaarlijk wegens de Bedouinen, maar een natuurverschijnsel, waar tegen men veelal zich op geenerlei wijze kan beveiligen, bereidt den reiziger eenen gewissen dood in deze woeste en verbrande oorden. Laat ons hooren, wat een ooggetuige, de heer BRUCE, die zelf bijna het slagtoffer daarvan werd, van die zaak verhaalt. Het was in het jaar 1772, dat deze reiziger, in de woestijn, die Nubie van Egypten scheidt, op reis was.

Wij werden, voor de eerste maal verrast en verschrikt door een der heerlijkste natuurverschijnsels, die het menschelijk oog kan aanschouwen. In het westen en noordwesten van ons, en op onderscheidene afstanden, zagen wij, uit den schoot dezer onmeetbare woestijn een aantal geweldig groote zandkolommen opstijgen, welke nu eens met eene onbegrijpelijke snelheid, dan weder met eene majestueuze statigheid zich bewogen. Somtijds beefden wij, voor de waarschijnlijkheid, dat zij ons zouden kunnen overdekken, en wij kregen inderdaad, van tijd tot tijd, eene zekere hoeveelheid zand; maar eindelijk verwijderden zij zich, zoo dat wij ze naauwelijks in de verte meer konden onderscheiden. Sommige stegen hoog op, en verloren zich in de wolken. Dikwijls scheurden zij in een ontzettende hoogte, en vervulden de lucht met eene menigte zand; dan weer brak eene kolom midden door, en de slag, die daarop volgde, was sterker dan een kanonschot. Tegen den middag de wind noorden zijnde, en beginnende op te steken, kwamen deze zandzuilen met eene groote snelheid naar ons toe; wij telden elf rijen op eenen afstand van bijna drie mijlen. De grootste had naar mijne gissing, op zulk eenen afstand te zien, tien voet middellijn. Gelukkig voor ons, draaide de wind naar het zuidoosten, en de kolommen verwijderden zich: echter lieten zij in mij eenen indruk achter, onmogelijk om te beschrijven; het was eene mengeling van verwondering, schrik en eerbied. Het zoude voor ons onmogelijk geweest zijn te ontvlugten; het snelzeilendste vaartuig; het snelste paard komt in geene verlijking bij de vaart, waarmede deze zandkolommen over het aardrijk vlogen en de overtuiging, dat ik onmogelijk het gevaar kon ontkomen, deed mij dezelve onbewegelijk beschouwen, zelfs nadat dit gevaarlijke natuurverschijnsel aan onze oogen ontvloden was; zoo dat ik, kreupel zijnde, moeite had, om onze kameelen in te halen.

Den volgenden morgen zagen wij wederom dergelijke zandzuilen, maar zij waren meer in getal en op verre na zoo groot niet als die van den vorigen dag. Zij kwamen dikwijls tot op twee mijlen afstands van ons. Met zonsopgang, vertoonden zij zich als een digt bosch, en verduisterden de lucht daarop de zonnestralen er door heen dringende, gaf hun dit het aanzien van verschrikkelijke vuurkolommen. Alle mijne reismakkers begonnen aan ons behoud te wanhopen op dit ontzagwekkend vreesselijk gezigt. De Grieken, welke een gedeelte van ons gezelschap uitmaakten, meenden, dat de dag des oordeels gekomen was. ISMAEL vermeende dat dit blijkbaar de plaats der helle was; en allen, die van het turksch geslacht waren, geloofden, dat de wereld in vuur en vlam stond. Ik vroeg aan IDRIS, of hij meer dergelijke schrikkelijke verschijnsels gezien had; hij antwoordde mij van ja, dat hij dezelve meermalen in zulk eene menigte en zoo nabij gezien had, maar nog nimmer zoo gevaarlijk, daar het vlammende rood van de lucht, ons de nadering van den Sammoen scheen aan te kondigen.

Men kan zich in *Nederland* moeijelijk voorstellen, dat een letterkundige door zijne werken fortuin kan maken; nergens toch wordt er *beter* geschreven, maar ook nergens wordt de schrijver *slechter* betaald. In *Frankrijk* kochten onlangs de boekhandelaren GOSSELIN en RAPHAËL van den beroemden VICTOR HUGO zijn gedicht: *La Quiquengrogne*, een vervolg op zijn: *Notre-Dame de Paris*, en aldaar getiteld naar een der toren-transen van *Bourbon l'Archambault*, voor *vijftien duizend franken;* en zoodanige prijzen zijn voor werken, die slechts weinige bladen beslaan, aldaar, niets vreemds. — Doch zeker werd niemand beter betaald dan *lord* BYRON, die in zijn' laatsten tijd voor iederen *versregel een guinje ontving;* en toch staat het aan dien Brit betaalde niet in evenredigheid met hetgeen WALTER SCOTT met zijne pen verdiende, als bedragende, van 1804 af tot aan zijnen dood, meer dan *drie millioen* gulden. — Het zoude al zeer curieus zijn, te weten, hoeveel er in de onderscheidene landen, waar de werken van SCOTT in de landtaal zijn overgebragt, buitendien aan de geestvruchten van dien bekwamen schrijver verdiend is. Men beweert, dat alleen de boekhandelaar GOSSELIN te *Parijs* 14,000,000 deelen van Fransche vertalingen van de werken van dien Brit heeft verkocht.

De schijnbaar weinige deelneming, die er in *Spanje*, voor verbetering in den regering bestaat, is niet, zoo als velen meenen, een gevolg van domheid of van vadsige onverschilligheid; maar moet worden toegeschreven aan de talrijk bijzondere belangen, die met het tegenwoordige regeringstelsel staan of vallen. Mannen van invloed kanten zich daar tegen iedere omwenteling aan; niet omdat zij niet doorzien, welke heilzame vruchten dit voor *Spanje* zouden kunnen dragen, maar uit overtuiging, dat hunne leenroerige privilegien aan het heil des Vaderlands zouden moeten worden ten offer gebragt. — *Spanje* telt 61 aartsbisschoppen en bisschoppen, 4232 dignitarissen, die allen, even zeer als hunne familien en onderhoorigen, belang hebben bij het thans bestaande regeringstelsel. — Er zijn 2047 kloosters, die niet minder dan 60,250 monniken bevatten, die allen met de duizenden, die door die kloosters een bestaan vinden, vreezen, gedwongen te worden om eene andere leefwijze te beginnen. — De regtsgeleerden zijn in *Spanje* talrijk, doch de meesten leven van de onzekerheid en onjuistheid der bestaande wetten. Hunne listen, subtiliteiten en chicanes zouden geene bronnen van bestaan meer opleveren, als de wetten werden nagezien, en dit ongelukkig land de weldaad van een welingerigt wetboek mogt deelachtig worden. — Zij zijn dus voor *'t ouder*, even zeer als de eigenaars van de *merino's* schapen, die privilegien bezitten, regelregt strijdig met de algemeene welvaart en de natuurlijke eigendoms-regten. — Bij de opgenoemden kan men nu nog de ambtenaren van het tegenwoordig gouvernement tellen, voor welker finantiele belangen zeker iedere verandering geene verbetering zijn zoude. Zie daar de magtige arm, welke in *Spanje* de oude staatsgesteldheid, van welke duizenden de verkeerdheid inzien, ondersteunt. — En echter zal dit oude gebouw, dat ieder jaar meer en meer ondermijnd wordt, eenmaal zeker instorten; want de rijke bronnen, die het vroeger in *Amerika* bezat, hebben opgehouden te vloeijen. Geldgebrek zal er den val van verhaasten; dat gebrek toch heeft den koning reeds genoopt de heerlijke regten te besnoeijen, de privilegien der houders van *merino's* schapen in te korten, en der geestelijkheid, wier inkomsten reeds op de helft verminderd zijn, drie maal hooger belasting op te leggen dan zij in 1803 betaalden.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRÉ.